

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIATULUI

On. Direcțiunea Liceului „M. N. Coana” Arad I

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18APARE
Redactor: F.PENTRU
Pentru particulari pe an 5000 lei.

Cuvântarea P. S. Sale Părintelui Episcop Andrei rostită la Adunarea Eparhială din anul 1946

Hristos a înviat!*Onorată Adunare Eparhială,*

Este un obicei înrădăcinat de a se face în cuvântarea de deschidere a Adunării Eparhiale o scurtă reprivire asupra timpului ce s'a scurs dela ultima noastră întrunire până azi, pentru a cunoaște ambianța în care Biserica a avut de activat. Fie-ne îngăduit și deastădată să schițăm, în perspectiva istorică ce abia acum se deschide, punctul de vedere al Bisericii față cu evenimentele din trecutul apropiat. Sotim că e de folos ca îndeosebi membrii corporațiilor noastre reprezentative să distingă clar poziția Bisericii față de frământările lumesti, spre a se pătrunde de dumnezeasca ei misiune în lume.

Biserica este împărăția cea văzută a lui Dumnezeu, sau cum s'ar zice: Cerul pe pământ. Ea stăpânește în suflet dar activitatea ei, aci pe pământ, se desfășoară în timp — cadrul în care se petrec toate frământările vieții pământești. Această sincronizare între activitatea Bisericii și frământările lumesti poate naște la cei necredincioși, părerea că și Biserica este din lumea aceasta și ca atare și rolul ei ar putea fi unul efemer. Dar Biserica, deși activează în timp, se suprapune timpului, nefiind robită de el. Căci timpul este măsurătoare celor vremelnice, iar telurile Bisericii trec dincolo de timp. Prin religie, omul supus hărțuvelilor vremii, își transpune idealul de viață dincolo de timp, pentru că în unirea cu Dumnezeu prin credință noi trăim și în vecinicie. Biserica este, deci, vecinicia ce lucrează în timp.

Dacă preocupările religioase se întâlnesc pe arena istoriei cu cele politice și sociale, se naște întrebarea: care poate fi raportul dintre ele? Biserica nu trece prin lume cu ochii în-

chiși, ea vede și simte totul, dar caută să dea evenimentelor, adevăratul lor tâlc, privindu-le din înălțimea planului divin. Precum călătorul pe mare se orientează după aștrii de pe cer, așa și tâlcul istoriei îl aflăm cu adevărat numai în perspectiva religiei. Așa, dacă cineva ar judeca istoria celor 6 ani din urmă (1939—45) după mărimea forțelor materiale ce s'au ciocnit, după numărul de kmi patrați de teritoriu pierdut sau câștigat, ori numai după cifra rigidă a jertfelor omenești, va înțelege prea puțin din ceea ce s'a petrecut. Cine își va da însă seama, că în acei 6 ani nu s'au înfruntat întrolaltă numai forțe materiale ci s'au sguduit și sufletele omenești, în acele clipe de prelungită strâmtorare când spectrul morții amenința pe toți și când omul s'a putut convinge de valoarea atât de relativă a bunurilor materiale, care mai curând contribue și ele la deslănțuirea dușmăniilor dintre popoare, decât să aibă vreodată putința de a potoli poftele nesăbuite, — acela va trebui să admită, că deasupra socotelilor omenești a intervenit în luptă și mâna lui Dumnezeu, după un plan mai înalt, care croește albia istoriei. Dacă știm că nimic nu se întâmplă fără voia lui Dumnezeu, atunci și în noua orânduire a lucrurilor va trebui să vedem mâna Lui. Ochii credincioși nu se împotrivesc ci caută să înțeleagă căile proniei divine și să se potrivească voinței Celui de sus.

Noul orizont politic ce se deschide, se naște sub lozincă *Democrației*. Pentru Biserică, numirea aceasta nu reprezintă ceva nou. De aproape două mii de ani religia creștină propovăduiește egalitatea la dreptul de viață pentru fiecare om înzestrat cu suflet nemuritor, înfrățirea oamenilor în fața aceluiaș Tată Ceresc, iubirea față de toți semenii noștri, ca supremă lege a vieții, iar Biserica noastră orto-

doxă se călăuzește în organizația și viața ei constituțională după cele mai autentice principii democratice, în temeiul cărora toți fiii ei își pot exprima dezideratele prin delegații lor liber aleși. Democrația Bisericii poate servi chiar de model democrației politice.

Doctrina *socială* înscrisă pe steagul noii ideologii politice a vremii, își trage seva din Evanghelia creștină. Fășii de lumină desprinse din Evanghelie, transformate în lozinci politice devin etape de cucerit în drumul lung al societății omenești. Biserica are un program al veșniciei: mântuirea și desăvârșirea omului, din acest soare luminos programele politice desprind raze pe care și le fixează ca țeluri de realizat. Ce binefacere este în vâltoarea vremurilor pentru societatea omenească, prezența idealului de viață creștin, în mijlocul ei. Acest ideal e stânca de care se sfarmă valurile vrăjmașe scoase la suprafață de convulsiunile luptelor politice. Problemele politice și sociale ce-și află deslegare în ordinea divină, sunt ca valurile ce se liniștesc când reintră în sânul mării. Evanghelia creștină e soarele ce încălzește mereu cu razele sale drumul omenirii și îi coace încet roadele.

Cu drept cuvânt s'a spus că Biserica este lacul Viteza ce stă alături de omenire, în care nu trebuie decât să te cobori pentru a te vindeca.

A trecut un an dela încetarea războiului dar pacea lumii încă n'a fost codificată. În astfel de răstimpuri ne dăm seama de deosebirea dintre pacea lumii și cea a lui Hristos. Pe când pacea lui Hristos o putem dobândi în clipa împăcării cu Dumnezeu, cea a lumii este legată de timp și de date cronologice, fiindcă este rezultatul unor socoteli omenești, de cântăriri, tratative și compromisuri. Tocmai de aceea, fragilitatea ei e condiționată de pacea inimei pentru a cunoaște faza statorniciei. Biserica este aceea care zidește zi de zi pacea launtrică și contribuie astfel la cimentarea păcii din lume.

Un început de dreptate s'a făcut Țării noastre în luna aceasta, când conferința miniștrilor de externe ai celor patru mari puteri a abolit dictatul nefast dela Viena și a pronunțat revenirea Ardealului de Nord întreg în cadrul României. Este o bucurie ce a umplut inimile noastre și o nădejde în biruința deplină a dreptății ce o așteptăm pentru Țara noastră.

Când ne dăm seama, că în furtuna groaznicului războiu cele mai multe Țări, pe lângă ruinile materiale au suferit și mari modificări în structura lor internă, ne apare ca o minune și un privilegiu al mâinii divine, faptul că Țara

noastră a trecut prin furtună fără prăbușiri interne. Instituția de bază, Monarhia și Coroana și-a dovedit trăinicia concrescută cu destinele neamului, rămânând neatinsă. Biserica, maica sufletească și temeluitoare de stat, deasemenea a rămas neatinsă de vremuri. Proprietatea individuală, pivot al unei așezări sociale de veacuri, a supraviețuit și ea. E și aceasta o dovadă, că pilonii Țării noastre sunt mai adânc înrădăcinați în istorie decât să poată fi doborâți de furtuna vremii.

Eparhia noastră n'a avut de suferit în anul ce a trecut, nici un fel de stingherie în viața ei. Dările de seamă ce vi se vor prezenta, nu cuprind lucruri extraordinare. Dar în viața Bisericii tocmai această lipsă de senzație constituie starea normală. Prezența la datorie și credincioșia la postul de veghe este ceea ce a caracterizat activitatea Bisericii și în acest timp de încercare. Mulțumind Tatălui ceresc pentru ajutorul și ocrotirea ce ne-a dat pentru a trece cu bine prin involburare, nădăjdum că pășind iarăș pe terenul solid al vremii de pace, vom putea intensifica, așa după cum dorim, și opera de înviore a sufletească a eparhiilor noastre.

În lunile din urmă am avut durerea de a pierde dintre cei mai distinși membri ai Adunării Eparhiale: pe avocatul dr. Alexa Boțioc și pe protopopul Procopie Givulescu, ambii vechi și merituosi deputați eparhiali. Simțim paguba ce o îndură Adunarea Eparhială prin pierderea lor. Pentru râvna și dragostea manifestată de dânsii față de Biserică, suntem datori să le păstrăm amintirea și însoțindu-i cu gândul în împărăția păcii, unde au fost chemați, să le rostim creștinescul cuvânt de despărțire: „Dumnezeu să-i ierte și să-i odihnească!”

Implorând ajutorul lui Dumnezeu asupra noastră și a lucrărilor ce ne stau în față, declarăm deschisă sesiunea ordinară a Adunării Eparhiale din anul 1946.

Lucrările Adunării Eparhiale

Supremul for de conducere al treburilor noastre eparhiale și-a inaugurat lucrările sale, după îndătinatul obicei, în ziua de Duminică 19 Maiu a. c., în aula festivă a reședinței episcopale, sub înalta președinție a P. S. Sale Părintelui Episcop Andrei. Deschiderii festive i-a premers sf. Liturghie slujită în biserica catedrală de un sobor de 6 preoți și 2 diaconi, chemarea Duhului Sfânt și stropirea cu aghiasmă, slujită de acelaș sobor pontificat de către P. S. Părinte Episcop Andrei.

În aula reședinței episcopale și în prezența

celor 42 deputați eparhiali, P. S. Sa Părintele Episcop Andrei a rostit apoi frumoasa *cuvântare* de deschidere pe care o publicăm în fruntea revistei noastre, după ce în prealabil a fost invitat să prezideze desbaterile adunării de către o comisie alcătuită din P. C. Părinte Ioan I. Ardelean și dnii Sabin Banciu și Dr. Sever Ispravnic.

Urmează apoi apelul nominal al deputaților eparhiali și împărțirea rapoartelor, după cari prima ședință a Adunării Eparhiale a luat sfârșit.

Ședința a II-a a Adunării a avut loc în aceeași zi la orele 4 p. m. După ocuparea scaunului prezidențial P. S. Sa Părintele Episcop Andrei dă cuvântul Dlui Dr. Cornel Iancu, care dă cetire procesului verbal al comisiei de organizare, întocmit asupra raportului general despre activitatea Consiliului Eparhial plenar în decursul anului 1945. Din ansamblul problemelor menționate în acest raport, jurisconsultul Consiliului nostru Eparhial sulevează în deosebi organizarea Românilor ortodoxi din Ungaria într-o Eparhie de sine stătătoare pe baza Statutului organic șagunian, pierderea alor 2 valoroși deputați eparhiali: P. C. Părinte Protopop Procopie Givulescu și Dr. Alexa Boțioc, în memoria cărora Adunarea păstrează un minut de reculegere, clasificarea nouă a parohiilor din Eparhia Aradului pe un nou period de 5 ani, precum și chestiunea alegerilor de preoți la parohiile devenite vacante. La discuțiunile asupra acestui raport au luat cuvântul Dl Dr. S. Covaciu, I. P. C. Părinte consilier Sava Tr. Seculin, Dr. E. Micloși și Dr. T. Vuia. Tuturor le-a dat ample lămuriri P. S. Sa Părintele Episcop Andrei, după cari Adunarea Eparhială a luat la cunoștință cu vie satisfacție organizarea Eparhiei ortodoxe pe seama Românilor ort. din Ungaria și a hotărât ca pe viitor alegerile de preoți să se facă cu vot secret. S'au stabilit deasemenea și normele după cari se va face această votare secretă.

În conformitate cu propunerile comisiei de organizare, Adunarea Eparhială procedează apoi la alegerea unui cleric delegat în congresul național bisericesc și a unui consilier onorific ordinar în secția administrativ-bisericească în locul regretatului Protopop Procopie Givulescu, precum și a celui de al doilea consilier referent eparhial la secția economică în locul P. C. Părinte Protopop Emil Căpitan, care s'a reîntors la parohie. Au fost aleși următorii: I. P. C. Părinte Iconom Stavr. Traian Cibian, delegat în Congresul Național bisericesc, C. Părinte Cornel Muresan, consilier referent al II-lea la secția economică a Consiliului Eparhial și P. C. Părinte Profesor Dr. Ilarion V. Felea, consilier onorific ordinar în secția administrativ-bisericească.

Urmează apoi în desbatere raportul general al Ven. Consiliu Eparhial secția administrativ-bisericească, al cărui raportor Dl Dr. Cornel Luțai, după ce scoate în evidență măsurile pentru adâncirea pietății creștine ortodoxe în popor, activitatea pastorală a preotimii, schimbările obvenite în conducerea și corpul profesoral dela Academia Teologică, zidirile, renovările și sfințirile de biserici etc., propune, iar Adunarea Eparhială ia la cunoștință acest raport.

Dl Dr. Caius Lepa, Directorul Școlii Normale confesionale din Arad, citește apoi procesul verbal al comisiei culturale asupra raportului general despre activitatea secției culturale a Ven. Consiliu Eparhial în anul 1945. Raportorul sulevează în special vizita făcută de către P. S. Părinte Episcop Andrei la toate școlile secundare de băieți și fete din Arad, din care prilej Prea Sfinția Sa a dat frumoase îndrumări elevilor acestor școli, serbarea Duminecii Ortodoxiei când P. S. Părinte Episcop Andrei a conferențiat, în cadrul unui festival religios organizat la Palatul Cultural din Arad, despre: Tehnică și Spirit, activitatea misionară în eparhie și activitatea preoților dela Catedrală și a profesorilor dela Academia Teologică cari în decursul posturilor Nașterii și a Învierii Domnului au ținut meditații și conferințe religioase deosebit de actuale. Vii discuții au avut loc cu privire la Școala de Duminecă, despre care raportorul spune că este auxiliarul cel mai de preț al preotului în opera de pastorație vie a credincioșilor săi. La acest punct P. S. Sa Părintele Episcop Andrei după ce lămuirește rostul înființării Școlii de Duminecă, arată că activitatea preotului în cadrul acestei școli este singurul mijloc de a salva sufletele credincioșilor noștri asaltat de atâtea curențe sectare destră-mătoare din punct de vedere religios. „Eu văd salvarea bisericii noastre, prin înlăturarea golului din Dumineca de după amiazi din viața bisericii noastre”, spune în concluzie înaltul ierarh.

Adunarea eparhială a luat act de propunerile făcute la acest punct și a hotărât intensificarea activității preotului în cadrul Școlii de Duminecă.

La ordinea de zi urmează raportul secției economice a Ven. Consiliu Eparhial, al cărui raportor P. C. Părinte protopop Petru Marșieu, după ce menționează cele raportate în general în cuprinsul lui, și în special majorarea pensiilor și ajutoarelor acordate văduvelor de preoți și orfanilor, precum și situația financiară a Tipografiei și Librăriei Diecezane, care la finea anului financiar 1945/46, prezintă un venit net de 4.025.492 lei, după ce și-a achitat toate datoriile avute către Consiliul Eparhial etc. propune iar Adunarea

Eparhială îl ia la cunoștință. Cu privire la „Fondul eparhial preotesc” au luat cuvântul Dl. Dr. E. Micloși, Dr. T. Vuia, P. C. Părinte Protopop Petru Marșieu și P. S. S. Părintele Episcop Andrei care a dat lămuriri asupra celui Fond și asupra menirii și administrării lui.

După aceasta ordinea de zi a Adunării Eparhiale fiind terminată, P. S. Părinte Episcop mulțumește membrilor săi pentru participarea la aceste desbateri și încheie lucrările Adunării printr'un înălțător cuvânt despre providența divină care conduce pașii omului în decursul vieții sale pământești și despre veșnicia Bisericii creștine, care va rămâne peste veacuri corabia salvatoare întemeiată de Dumnezeu pentru înălțarea omului și pentru salvarea lui din vicisitudinile oricăror vremi.

În numele membrilor Adunării Eparhiale ia cuvântul Dl. Dr. S. Ispravnic, care tâlmăcește P. S. Părinte Episcop, sentimentele de iubire și de grațitudine ale membrilor Adunării Eparhiale pentru activitatea și tactul cu care P. S. Sa a condus și în acest an aceste desbateri, după care lucrările Adunării Eparhiale din acest an au luat sfârșit.

Dreptatea socială și dreptatea creștină

Din punct de vedere creștin, viața omenească e o continuă luptă între bine și rău. Binele provine dela Dumnezeu, iar răul dela diavol. De aceea potrivit învățăturii creștine, omul este în permanentă luptă cu răul din lume, cu scopul ca să-l înfrângă și să-l desființeze.

Dar tot potrivit acestei învățături, omul singur nu se poate mântui, adecă izbăvi de rău, decât în colaborare cu Dumnezeu. „Eu sunt calea, adevărul și viața”. „Eu sunt pâinea vieții”. „Rămâneți întru Mine și Eu întru voi, căci fără Mine nimic nu puteți face”, a spus Hristos Domnul.

Suferința ce a cuprins întreaga omenire, s'a născut tocmai din nesocotirea acestui adevăr. De aici s'a tot apol și toată nedreptatea în lume. De aceea, învînștirea ce i se aduce lui Dumnezeu, că nu intervine ca să curme răul și nedreptatea din lume, n'are nici un temei. Nedreptatea ce i se pare omului că vine din partea lui Dumnezeu, vine tocmai din partea lui.

Dumnezeu dela creare, l-a pus omul în față două lucruri: viața și moartea, lăsându-l deplină libertate ca să-și aleagă una din ele, arătându-i totodată că îndepărtarea de El, îl duce la moarte, iar apropierea de El, îl duce la viață. Iar ca să putem ocoli moartea vecinică și să putem atinge supremul scop după care năuim, Dumnezeu ne-a lăsat de călăuză

o lege scrisă care se numește Sf. Scriptură. Aici găsim reguli precise, porunci categorice, cari ne arată cum trebuie să ne purtăm față de El, față de aproapele și cum să chivernisim bogățiile acestui pământ, ca să dobândim viața și fericirea.

Prin porunci și sfaturi, Dumnezeu ne îndeamnă să ocolim răul și să urmărim binele. Ne învață să iubim pe aproapele ca pe noi înșine, să-l respectăm, să-l ajutăm și să nu poftim nimic din ce este al său. Ne învață să ne supunem autorității, căci nu este autoritate decât dela Dumnezeu. Ne învață să nu întoarcem răul cu rău, să nu prigonim pe cel ce ne prigonește, să nu asuprim pe orfan, pe văduve, pe bătrâni și să avem milă de cei săraci și neputincioși. Ba ceva mai mult, ne învață să iubim chiar pe vrăjmașii noștri.

Învățătura aceasta stă la temelia dreptății sociale și a mântuirii omenești. Cea mai desăvârșită formă a dreptății, are ca temelie virtutea și nu patima.

Dreptatea omenească se înalță pe forță, adecă cel mai tare are dreptul asupra celui mai slab. Dreptatea creștină se înalță însă pe iubire. Prin iubire toate problemele sociale își găsesc deslegarea lor pașnică și fericită. De aceea ne dă Mântuitorul ca axiomă: „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui și toate celelalte vi se vor da vouă”. Sau cum spune și sf. ap. Ioan: „Nu căutați la lume și la poftele ei, căci lumea trece și trec și poftele ei, iar cel ce face voia lui Dumnezeu, acela petrece în veac”.

Nu goana după averi, după lux și după plăcerile cărnii, va aduce pacea și dreptatea în lume, ci renașterea omenirii prin educație în spiritul Evangheliei lui Hristos.

Toată suferința și nedreptatea izvorăsc din faptul că oamenii pun scopul vieții în cele pământești și nu în cele cerești; în cele trecătoare și nu în cele veșnice.

Dacă privim în trecutul istoric al omenirii, vedem că multe idealuri și multe promisiuni amăgitoare s'au prezentat omenirii înșetată de dreptate, dar nici unele n'au cuprins în conținutul lor, sămburele dreptății depline. Ele au trecut și s'au prezentat altele și apoi altele, pe când idealul creștin a rămas același.

O singură dreptate perfectă există și aceasta este cea divină. Dumnezeu nu judecă pe oameni după chip, nici după răsă, nici după neam, nici după bogăție și nici după sărăcie, ci după credință și fapte bune. Înaintea Lui toți sunt egali ca fiind fiii Săi. În înțelepciunea Sa, El alege pe cele slabe ca să facă de rușine pe cele tari.

Suferințele sunt prin esența lor legate de viața pământească. Și ele vor dura atâta timp cât oamenii se vor închina și vor sluji unor Dumnezei mincinoși. Numai raporturile dintre oameni animate de frica de Dumnezeu, de o iubire caldă și neprefăcută, precum și de respectul față de trudă și agoniseala lui, vor

preface acest pământ din loc de osândă, din valea plângerii, în împărăție a păcii, a îndestulării și a fericirii.

Dreptatea izvorâtă dintr-o muncă cinstită și bazată pe respectarea poruncilor lui Dumnezeu, formează aluatul progresului omenesc, temelie morală a acestui progres, forța care creiază și înalță.

Tot ce s'a realizat până acum în domeniul asistenței sociale și a dreptății sociale, s'a realizat prin jertfa unor oameni puși în slujba idealului creștin.

Dreptatea socială e în funcție de suflet și nu de legi.

Biserica creștină s'a pus în slujba acestui ideal, din prima clipă a înființării ei. Ea a combătut și va combate totdeauna păcatul, izvorul suferinței și a nedreptății sociale, învățând pe oameni să se iubească, să se respecte și să se înfrățească ca având aceeași origine și același menire. Ea nu este împotriva progresului și a civilizației omenești, cum greșit se spune, ci Biserica creștină luptă din răsuferință pentru o îmbunătățire a soartei omenești. Ea nu este împotriva ridicării omului, ci împotriva decăderii lui. Ea nu admite exploatarea omului de către om.

Creștinismul nu e o amăgire deșartă, nu e o doctrină iluzorie, ci una revelată, e „religia vieții”, care prezintă omenirii o atitudine precisă față de viață, un anumit stil de a trăi, cu reguli precise și categorice, în relațiunile dintre individ și popoare, cu ajutorul cărora ea poate face din viața pământească un teren propice dezvoltării, armoniei și prosperității pe calea fericirii și a desăvârșirii.

Dreptatea socială se va realiza integral atunci când se va supune dreptății creștine, adică în măsura în care acest ideal al religiei creștine va stăpâni deopotrivă sufletele omenești, înfrățite într-o singură credință și într'un singur țel: mântuirea.

Pr. Marin Sfetcu

Despre ce să predicăm?

Duminecă în 2 Iunie 1946 să vorbim despre: PROFETEILE ȘI MINUNILE DOMNULUI (II).

Primii apologeți ai creștinismului arată deosebirea dintre minunile Domnului și superstițiile păgâne: Iisus face minunile în smerenie și simplitate, cu putere divină, în scopul de a face bine oamenilor. Pseudo-taumaturgii păgâni întrebuintează puterea satanei, formule magice, înșelătoare, în atitudini orgolioase și scopuri egoiste. Magicienii sunt profesioniști și povestirile despre faptele lor sunt legendare, uneori fabuloase, mitologice, încât nimeni nu se gândește să le creadă. Iisus este Mântuitorul, venit în lume să caute și se mântuiască pe cei pierduți. Opera lui este esențial deosebită de a preinșilor taumaturgi păgâni. Nimic legendar, nimic fabulos, nimic mitologic nu se întâlnește în cuprinsul ei.

Minunile lui sunt fapte supraumane, divine. Despre aceasta ne încredințează încă cei dintâi apologeți creștini, urmași de ceata sfinților părinți și a marilor dascăli ai Bisericii, care au lămurit și propagat credința în realitatea minunilor Mântuitorului, fără temere și fără nicio îndoială.

Pe lângă aceste considerații generale, există și motive speciale care pledează pentru autenticitatea minunilor evanghelice. Dacă cercetăm fiecare categorie de minuni, sau fiecare minune în parte, în lumina științelor medicale, ne convingem și mai mult de veritatea lor.

Minunile făcute *asupra naturii* neînsuflețite sunt astfel istorisite, încât înlătură orice presupunere că ele ar fi niște simple iluzii, alegorii, halucinații, sau semne de alienație mintală. Prefacerea apei în vin s'a întâmplat după ce vasele au fost umplute până sus, de către servitori, într-o vreme când nu erau cunoscute procedurile de falsificări chimice și într'un moment când Mântuitorul era la distanță de vasele cu apă. Nu vedem unde este iluzia, alegoria, halucinația sau demența într-o astfel de scenă. — Pescuirile minunate se fac în plină lumină, prima în fața mulțimilor de pe malul Ghenizaretului și a ucenicilor dintre pescari, a doua numai în fața învățăcelilor, cu totul spontan și cu deplina siguranță a efectului. — Înmulțirile pânilor se face ca să se sature gloatele, care-l urmau flămânde zile întregi. Caracterul istoric al acestor minuni îl confirmă Iisus când aduce aminte mulțimilor de cele două înmulțiri ale pânilor (Mat. 16, 5—12; Mc. 6, 52) și le mustră că vreau să-l facă împărat *nu pentru că au văzut minunile, ci pentru că au mâncat din pâinile acelea și s'au săturat* (In 6, 15, 26). Unde întâlnim aci iluzia, alegoria, halucinația sau demența?... Oamenii flămânzi — de trei zile — nu se satură cu iluzii sau cu alegorii. — Liniștirea furtunii este efectul unei puteri care stăpânește natura. La fel e uscarea smochinului: semn al puterii divine care poate face *orice voește*. * — Umblarea pe mare nu este nici fantomă, nici fenomen de levitație, cum își inchipue spirițiștii. ** Apostolii au crezut la început că e nălucă

* Uscarea smochinului a fost greșit asemănată cu fenomenele fahirice, care nu sunt decât acte de prestidigitatie, în fața unor oameni sugestionați sau hipnotizați. De pildă, înflorirea unui arbore uscat, nu este în realitate decât înlocuirea lui rapidă cu altul înflorit, fără să fie observată de publicul hipnotizat sau înșelat.

** După spirițiști există așa numitele fenomene de dedublare, bicorporalitate, autoscopie (vederea corpului propriu) bilocație sau fantome, care au loc prin depărtarea perispiritului din corpul unui om și arătarea lui în alt loc. Sunt ipoteze neverificate sau simple halucinații ale spiritelor bolnave. Știința încă nu a luat cunoștință de existența lor. Tot suspecte și îndoelnice sunt și celelalte fenomene și pretenții spirițiști: metagnomia (clar-vederea), telepatia (comunicarea gândului la distanță), criptestesia (vederea lucrurilor ascunse, a scrisorilor închise și a lăzilor încuiate), telekinezia (mişcarea obiectelor dela distanță fără contact material), pneumatografia (scrierea misterioasă pe hârtie sau pe plăci), necromanția (vorbirea cu morții pentru a descoperi viitorul), materializările (fotografiile fantomelor omenești), mulajele (tiparele sau urmele fantomelor), obsesiunile (bântuirea caselor cu stafii), rapsurile (loviturile spiritelor în perete, în mobile, mese etc.), muzica transcendentală (prin instrumente care cântă singure), levitațiunile (ridicările în aer a obiectelor, fără contact material), etc. Nimic din toate acestea fenomene nu e demonstrat. Unii le admit, unii le neagă și le combat, alții le consideră acte demonice, iar alții iau față de ele o atitudine neutră, de prudență.

(fantomă), dar mai apoi se conving că este Iisus, după ce Petru vorbește cu El, merge cu El pe mare, începe să se afunde și e scăpat de Iisus. O fantomă nu scapă dela înec pe nimeni, nici nu intră cu Petru în corabie, ca să treacă la mal și acolo să continue a învăța și tămădui bolnavii, cum a făcut Iisus (Mat. 14, 24-36). Levitație este umblarea pe mare, dar una care nu se poate asemăna cu cea spiritistă. Mântuitorul își neutralizează greutatea corpului său și neutralizează și greutatea corpului lui Petru, fenomen cu totul unic și incomparabil, deci minune, pe care o poate face numai cine este suveran peste puterile naturii, spiritul divin căruia i se supun docile toate stihile materiei.

Vindecările miraculoase pe care le-a operat Mântuitorul nu sunt nici din domeniul imaginației morbide, nici efecte ale entuziasmului popular, nici însănătoșiri naturale, prin credință, sugestie, magnetism, hipnotism, sau psihoterapie, ci fapte reale, însănătoșiri extraordinare după metode necunoscute încă teraputice. Nu vedem unde este acea imaginație morbidă și acel entuziasm popular, care să facă religie din niște însănătoșiri naturale. Nu vedem nici acea putere a magnetismului, a hipnozei sau sugestiei, de care se face atâta caz, pentru a da o explicație naturală minunilor Mântuitorului. Iisus vindecă lepra, orbia din naștere, surditatea, mutismul, paralizia, și alte boli incurabile, cu totul străine medicinei sau psihoterapiei. Nici hipnotismul, nici magnetismul, nici în genere psihoterapia nu vindecă astfel de boli. Sugestiile hipnotice se fac cu greu, după anumite metode, care cer timp, îndemânare și trudă. Efectul lor se poate obține doar asupra unor boli nervoase, dar și aci de multeori îndoelnic și de cele mai multeori nul.* Niciodată sugestia, hipnotismul nu vindecă boli organice, nu omoară microbii, nu cicatrizează rănilor, nu vindecă lepra, surdo-mutismul și bolile incurabile pe care le-a vindecat Mântuitorul, fără de nicio condiție prealabilă, fără niciun medicament, fără nicio metodă curativă, instantaneu și ușor, ca și cum ai lua durerea cu mâna. Nici fluidul magnetic — încă ipotetic — nu explică minunile evanghelice. Dacă

magnetizorii și hipnotizorii ar vindeca bolile, care se laudă că le vindecă, ar fi atras de mult atenția medicilor. Când medicina se folosește de orice mijloace pentru a sta în serviciul omenirii suferinde, este neînțeles de ce ezită să adopte metodele hipnotizorilor și ale magnetizorilor, dacă ele sunt eficace. De altă parte, psihoterapia este o metodă naturală de vindecări ale bolilor nervoase. Ea nu face minuni, ea vindecă anumite boli sufletești care nu au pentru ce să fie înșirate în rândul minunilor.

Ca să se dea psihoterapiei un credit mai mare, a fost adusă în legătură cu „credința care vindecă”. Se spune că Iisus a pretins dela bolnavi, ca să se facă sănătoși, credință. Fără credință nici El nu făcea minuni. Dovadă mediul incredul din Nazaret unde în lipsa credinței n'a făcut multe minuni (Mt. 13, 58; Lc. 4, 23). „Credința vindecă”, „credința face minuni”, „credința mântuiește”. Sugestia este o putere sufletească prea slabă, ca să poată vindeca bolnavii. O completează credința în Dumnezeu, care intensifică sugestia, o ridică la maximum de tensiune și astfel face minuni, vindecă bolnavii. Credința religioasă este un remediu cu putere curativă, o idee-forță care exaltează și pregătește sufletul pentru autosugestie și prin aceasta pentru vindecare. De aceea se spune cu dreptate că credința salvează, vindecă, face minuni. — Nu putem nega niciuna dintre aceste adevăruri verificate și nici nu ne gândim să slăbim cu ceva convingerea în puterea de tămăduire și de mântuire a credinței religioase. Dar credința nu e totul. Secretul minunilor nu stă numai în credință. Sunt bolnavi care cred din tot sufletul și nu se tămăduesc prin credință, și sunt bolnavi care nu cred și totuși se tămăduesc în chip miraculos. La Lourdes s'au dus atâția oameni mănânați de credință și nu s'au vindecat, și alții s'au dus fără să fie credincioși, doar să încerce, și s'au vindecat. Mântuitorul, în vindecările pe care le-a făcut, nu face din credință o condiție sau un mijloc terapeutic. El a vindecat prin credință și fără credință; din apropiere și dela distanță. Femeia suferindă de 12 ani s'a vindecat prin atingerea de haina Mântuitorului; slăbănogul de 38 ani se vindecă numai la porunca să se scoale, să-și ia patul și să umble; leproșii se vindecă pe drum; fiica hananencei se vindecă dela distanță; fiul slujbaşului împărătesc se vindecă tot dela distanță, fără să-l atingă nimeni, fără să-i însușe nimeni credința mântuitoare și fără să-i transmită nimeni fluidul magnetic vindecător. Ceea ce înseamnă că Iisus Hristos nu atribue credinței un rol terapeutic — poate că există și acesta, — ci mai ales un rol religios. Prin minuni El întărește credința în Dumnezeu, în învățăturile Evangheliei, în mesianitatea și divinitatea sa. Și mai înseamnă că minunile sunt acte libere ale voinței și ale puterii divine, că multe văduve erau pe vremea

* Un caz grător: Dr. Rehm din Paris, a făcut o anchetă asupra fotografiilor și a vindecărilor dela distanță, cu care se laudă spiritismul, poate în interesul clientelei, că era medic, poate în interesul cetățitorilor, că era și ziarist (la „Le Matin”). Într-o zi primește el o scrisoare dela un mare vindecător spiritist din Lyon, în care îi solicită — spre convingere — mai multe adrese pentru bolnavi, ca să le facă diagnosticul și să-i vindece dela distanță. La insistența unor prieteni, medicul ziarist îi trimite zece adrese, din care nu lipsea nici el, că suferea de puțină surditate, al unui prieten care suferea de reumatism și al mamei sale de asemenea bolnavă. Într-o dimineață cei doi prieteni se întâlnesc deplin sănătoși și află că și mama e mai bine. Deci două vindecări și o ameliorare, din cele zece indicate. Dr. Rehm se grăbește să dicteze secretei o scrisoare de mulțumire vindecătorului din Lyon, dar pe când să o trimită la poștă primește o scrisoare dela excepționalul vindecător, în care își cerea scuze că medicul său a fost bolnav și nu a putut să-i acorde nicio credință (Gologan: Spiritismul, p. 203).

Cam așa se fac prelinsele vindecări spiritiste.

profetului Ilie, dar numai una, din Sarepta Sidonului, a cunoscut binefacerile minunilor, și mulți leproși au fost în zilele proorocului Elisei, dar numai Neeman Sirianul s'a curățit (Lc. 4, 25-27).

Despre *învieri* se spune că au fost morți aparente. Viața nu părăsise nici pe fiica lui Iair, nici pe fiul văduvei din Nain, nici pe Lazăr din Vitania; se mai ținea de corpurile lor „ca printr'un fir de păr”. Evanghelia însă ne adevărește că nu e vorba nici de epilepsie, nici de catalepsie sau letargie, ci de morți reale. Când Iisus a spus, în metaforă, că fiica lui Iair „nu a murit, ci doarme”, — după ce fusese anunțat că „a murit”, — toți cei din casă au râs de El, pentru că erau siguri de moartea fecioarei. Fiul văduvei este înviat în drum spre groapă, iar Lazăr după ce toți erau încredințați că a „murit” și că se află „de patru zile în mormânt”; dar știau și faptul că a intrat în descompunere și „miroase greu, că este de patru zile”. Toate aceste sunt probe că Lazăr murise cu siguranță și cel puțin în cazul lui nu poate să fie vorba nici de letargie, nici de catalepsie sau epilepsie. Numai puterea lui Dumnezeu mai poate aduce la viață un corp putred, cum a fost alui Lazăr. Nici sincopa, nici letargia, nici epilepsia nu sunt cazuri de moarte și niciuna dintre ele nu se vindecă numai prin puterea cuvântului rostit. Cei ce pretind că le pot vindeca — deși încă nu ne-au dat probe sigure, — nu au putut învia niciun mort, nu au putut aduce la viață niciun cadavru, nu îngropat de patru zile, dar nici la patru minute după moarte. Dacă mai ținem seama că Lazăr murise într-o țară cu temperatură aproape ecuatorială, în care morții intră în putrefacție îndată după moarte, atunci cu atât mai mult moartea sa reală nu mai prezintă nicio umbră de îndoială. Ca și când ar fi prevăzut că în veacul al 20-lea vor mai fi oameni care se vor îndoii de moartea lui Lazăr, Mântuitorul spune clar și precis: „Lazăr a murit...” Aducerea lui la viață nu o mai putea face decât cel ce are puterea și secretele morții și a învierii, adică Iisus Domnul vieții (Fapte 3, 15), dupăcum însuși a mărturisit-o cu acest prilej extraordinar: „*Eu sunt învierea și viața. Cel ce crede în mine, chiar de va muri, va trăi*” (In 11, 25). Prin urmare cele trei învieri sunt fapte supranaturale, semne ale atotputerniciei divine, în care s'a arătat puterea și „slava lui Dumnezeu”, ca toți să credem că Iisus Hristos este Fiul cel iubit al Tatălui Ceresc (In 11, 4) — 42).

Alungarea demonilor, în fine, are același caracter miraculos, ca și celelalte minuni evanghelice. Iisus Hristos nu numai recunoaște existența spiritelor bune și rele, a îngerilor și a demonilor, dar ne și chiamă să ne înarmăm împotriva lor cu postul și cu rugăciunea (Mc. 9, 29). El însuși luptă împotriva lor când a fost ispitit în pustia Carantaniei (Lc. 4, 1-13) și le alungă din sufletele și trupurile oamenilor obse-

dați sau posedați de puterea și ispitele lor. Alungarea duhurilor rele din lume este un punct principal din activitatea mântuitoare a Domnului și a ucenicilor săi (Lc. 4, 36, 41; Mc. 1, 32-34; 16, 17-18; Mat. 10, 1, 7-8). Negarea lor echivalează cu negarea Evangheliei, care ne vorbește în numeroase locuri despre existența și acțiunea lor potrivnică lui Dumnezeu și mântuirii oamenilor.

Minunile Mântuitorului în *persoana proprie*, dintre care cea mai este învierea din morți (despre care vorbim în alt capitol) sunt fapte care-i probează cu certitudine și definitiv Dumnezeirea. Nașterea suprafirească din Fecioara Maria este o operă divină care nu înlătură nașterea după legile naturii. Chiar între oameni sunt genii capabili de fapte la care oamenii de rând nici nu visează. De ce Dumnezeu nu ar fi capabil de fapte pe care niciun om nu le poate face?... Umblarea pe mare nu e totuna cu navigația și nu înlătură legea cufundării corpurilor grele. — Schimbarea la față — transfigurarea — prin care și-a arătat apostolilor „pe cât li se putea” Dumnezeirea, nu este străină cu totul sufletului omenesc iluminat... Înălțarea la cer, în fine, nu este tot una cu sborul și nu are nimic cu legea gravitației. În lumea spiritului, totul gravitează spre cer, nu spre pământ, spre Dumnezeu, nu spre materie.

Din toată expunerea și documentarea de până aci se vede limpede că minunile Domnului sunt acte incomparabile și supraumane, semne vădite ale puterii sale divine, prin care a făcut bine oamenilor și mai ales prin care și-a legitimat mesianitatea și divinitatea în fața oamenilor și a veacurilor, după cum și Evanghelistul ne încredințează:

— „*Încă și alte multe minuni a făcut Iisus înaintea ucenicilor săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta. Iar acestea s'au scris, ca să credeți că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, și crezând, să aveți viață în numele lui*” (In 20, 30-31).

Informațiuni

— **Congresul pedagogic al învățătorilor din județul Arad.** Luni 20 Maiu a. c. a avut loc în sala mare a Palatului Cultural din Arad congresul pedagogic al învățătorilor din acest județ, de față fiind Dl. Director general Marius Bucătură din Ministerul Educației Naționale, Dăii Inspectori Beuran, I. Vărtaciu, N. D. Cârstea și un număr impresionant de învățători. Congresul a fost deschis printr'un cuvânt de bun venit rostit de Dl. inspector școlar județean I. Vărtaciu, după care a urmat o lecție practică pentru cl. I-a primară, predată după metoda globală Bagdasar de către Dl. inv. I. Mare.

La deschiderea festivă a congresului a luat

parte și P. S. Sa Părintele Episcop Andrei, P. O. Părinte Protopop Dr. I. Deliman din partea bisericii greco-catolice, Dl prefect Gh. Voștinar, Dl primar I. G. Pălincaș și alți reprezentanți ai vieții noastre publice.

După cuvântul Dlui inspector N. D. Cârstea, P. S. Sa Părintele Episcop Andrei a adus salutul bisericii ortodoxe în cadrul căruia a sintetizat indisolubila legătură dintre biserică și școală. „Biserica și școala sunt pilonii pe care se clădește viitorul unui popor... Noi slujitorii Bisericii considerăm catedra ca pe un al doilea altar... Orice om este tribut ar în primul rând mamei sale și în al doilea rând învățătorului său. Mama și învățătorul trăiesc în sufletul fiecăruia. Introducerea cultului mamei implică în mod firesc introducerea cultului învățătorului, pentru că prin practicarea lor să se ajungă la înălțarea și consolidarea vieții sociale... De încheiere P. S. Sa a relevat deosebita armonie dintre preoți și învățători, armonie care constituie cea mai singură cheazășie pentru un viitor mai fericit al neamului.

Au mai rostit cuvântări ceilalți reprezentanți ai vieții publice din orașul Arad, precum și Dl Director general Marius Bucătură din Ministerul Educației Naționale. Au urmat apoi mai multe conferințe și discuțiuni cu privire la noua organizare a învățământului primar, încadrarea învățătorilor în noul statut al funcționarilor publici etc., după cari congresul a luat sfârșit într-o atmosferă de frățească colegialitate și înalt patriotism.

= **Liceu confesional ortodox în Oradea.** În Monitorul Oficial Nr. 90 din 15 Aprilie a. c. a apărut un Decret-Lege prin care Liceul de băieți „Emanuil Gojdu” din Oradea se transformă pe data de 1 Aprilie a. c. în Liceu cu caracter confesional ortodox. Este o nouă isbândă a neobositei activități desfășurate cu atâta entuziasm de P. S. Părinte Episcop Dr. Nicolae Popoviciu care ne îmbucură și în acelaș timp o tardivă dar binevenită reabilitare istorică a drepturilor credinței strămoșești menținute în aceste părți în trecut cu atâtea jertfe.

= **Dăruiri.** Sf. biserică din Macea a primit în ultimul timp următoarele dăruiri din partea credincioșilor săi: Pavel Ranta a dăruit o icoană mare a sf. Apostoli Petru și Pavel, în semn de mulțumire lui Dumnezeu că i s'au întors feciorii sănătoși de pe front; Elița soția lui Ștefan Tat a dăruit 3 acopereminte frumos brodate pentru 3 tetrapoade, în semn de mulțumire pentru însănătoșirea soțului ei; mai multe credincioase cari frecventează Școala de Duminecă au cumpărat un covor pe seama sf. biserici.

Dumnezeu să le răsplătească pentru frumoasele lor dăruiri!

Nr. 2316/1946.

Concurs

Se publică concurs din oficiu, cu termen de 8 zile, cu salarul dela Stat, pentru parohiile:

1. Adea, protopopiatul Chișineu Criș.
2. Iermata Neagră, „ „ „

3. Mișca II.

4. Cladova,

5. Tisa,

6. Zăbrani,

7. Sederhat

Arad, 20 Mai 1946.

† ANDREI,
Episcop,

Chișineu Criș

Radna

Hălmagiu

Radna

Pecica

Traian Cibian,
consilier ref. eparhial

Nr. 2249/1946.

COMUNICAT

Comunicăm aci mai jos, în copie, ordinal Oa. Minister al Cultelor, Direcțiunea Cabinetului, Nr. 629/1946, și dispunem P. C. Păr. protopopi și C. Păr. preoți, a-l aduce la cunoștința credincioșilor.

Copie: „Cunoscând și apreciind bunele sentimente pe care Prea Sfinția voastră le aveți pentru păstrarea așezămintelor tradiționale ale vieții noastre obștești, Departamentul nostru își îngăduie să vă adreseze cele ce urmează:

Față de propaganda care se face în diverse părți ale țării, de elemente răuvoitoare și față de svonurile care circulă, cu scopul învinării și învrăjbirii relațiilor dintre frați, suntem în situația să facem, în mod autorizat, precizările de mai jos, cu rugămintea de a le difuza, pentru a pune stavilă uneltirilor și agitațiilor care bântuie sufletele credincioșilor, ai căror arhipăstor sunteți.

1. Între Guvernul român și M. S. Regele sunt cele mai cordiale relații. Guvernul Român sprijinește în mod sincer și cu toată hotărârea, Coroana.

2. Guvernul Român nu are nici un gând neprietenesc față de biserică și este hotărât să sprijinească din toate puterile Biserica românească și deplina libertate a cultelor.

3. Guvernul Român, apără cu aceeași fermă hotărâre principiul proprietății individuale și de aceea, prin reforma agrară a întărit proprietatea mică și mijlocie, și o va consfinți prin noi măsuri.

Binevoiți Prea Sfințite, a lua măsuri ca aceste precizări și puneri la punct să fie aduse la cunoștința tuturor preoților, iar P. C. Preoți să li-se dea dispoziții ca să le aducă, în mod public, la cunoștința credincioșilor, în cel mai scurt timp. (ss) Ministru Pr. Dr. I. Vască.

Arad, la 20 Maiu 1946.

† ANDREI,
Episcop,

Traian Cibian,
cons. ref. eparhial

Publicație

Parohia ort. rom. Miniș j. Arad publică licitație cu oferte închise pe ziua de 23 Iunie 1946 ora 4 d. m. pentru zidirea Bisericii.

Planul, devizul și caetul de sarcini se pot vedea la Oficiul parohial Miniș.

Garanta 5%.

1-3